

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **L. K.**, proti žalovanému **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčnickém právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2009, čj. 2009/74975–424, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 1 Cad 139/2009 – 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojil žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2010, č. j. 1 Cad 139/2009 – 49 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele ze dne 5. 11. 2009, č. j. 2009/74975-424 (dále jen „napadené rozhodnutí“) a vrátil věc stěžovateli k dalšímu řízení. Stěžovatel napadeným rozhodnutím změnil k odvolání žalobkyně rozhodnutí Úřadu práce v Karviné ze dne 24. 8. 2009, č.j. KAE-1772/2009-ZČTT2 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), na základě něhož byla žalobkyně vyřazena ode dne 30. 1. 2009 z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění oznamovací povinnosti podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 435/2004 Sb.“). Konkrétně žalobkyně úřadu práce nesdělila, že se dne 27. 7. 2007 stala předsedkyní bytového družstva H. X, se sídlem H., Č. T.

V napadeném rozhodnutí stěžovatel změnil výrok prvoinstančního rozhodnutí tak, že se žalobkyně vyřazuje z evidence uchazečů o zaměstnání „ode dne 7. 5. 2007“ namísto původní dikce *ode dne 30. 1. 2009* a dále nahradil znění „z důvodu nesplnění oznamovací povinnosti podle § 25 odst. 3 zákona tím, že neoznámila úřadu práce výkon činnosti pro družstvo, který nebrání vedení v evidenci

uchazečů o zaměstnání“ zněním „z důvodu neoznámení skutečnosti, která má vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání“. V odůvodnění stěžovatel uvedl, že odvolání nemohl vyhovět, neboť občan, který je na základě své vlastní žádosti o zprostředkování zaměstnání zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání, přijímá tímto okamžikem dobrovolně povinnosti uchazeče o zaměstnání. Žalobkyně byla dne 2. 11. 2004 poučena o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání v souvislosti s nabytím účinnosti nového zákona o zaměstnanosti od 1. 10. 2004. Stěžovatel dále poukázal na ustanovení § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, jehož podstata se od 1. 10. 2004 nezměnila, a uvedl, že žalobkyně sama uvedla, že si svou povinnost oznámit úřadu práce rozhodné skutečnosti do osmi kalendářních dnů pouze neuvědomila. Důvodem pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání nebylo naplnění překážky vedení v evidenci u úřadu práce s odkazem na ustanovení § 30 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, nýbrž nesplnění zákonné povinnosti oznámit změnu skutečností do osmi kalendářních dnů od vzniku funkce předsedy družstva podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti. Toto ustanovení však neuvádí žádnou výjimku ani žádný důvod, kterým by bylo možné omluvit nesplnění oznamovací povinnosti v případě změny rozhodných skutečností, a tudíž se uchazeč o zaměstnání nemůže své oznamovací povinnosti nijak zprostit; není také rozhodné, zda se porušení povinnosti žalobkyně dopustila úmyslně, nebo okamžitým neuvědoměním si své povinnosti. Zákon č. 435/2004 Sb. navíc neobsahuje žádnou možnost, jak promíjet tvrdosti. Nastane-li zákonem kvalifikovaná situace, správním orgánům nezbyvá než fyzickou osobu z evidence uchazečů o zaměstnání vyřadit. Stěžovatel tedy dospěl k závěru, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno správně. Na rozdíl od úřadu práce ovšem stěžovatel dospěl k závěru, že žalobkyně měla být vyřazena z evidence dnem, kdy nastala rozhodná skutečnost. V dané věci stěžovatel dovedl, že rozhodná skutečnost, tj. kdy žalobkyně neoznámila, že se stala předsedkyní bytového družstva ode dne 27. 4. 2007, nastala uplynutím lhůty osmi kalendářních dnů ode dne vzniku funkce předsedkyně družstva (5. 5. 2007); to však byl zrovna den pracovního volna, což znamená, že žalobkyně mohla svou zákonnou povinnost splnit ještě dnem 7. 5. 2007 (pondělí). Tohoto data tedy žalobkyně porušila své povinnosti uchazeče o zaměstnání. Z uvedených důvodů stěžovatel upřesnil výrok prvoinstančního rozhodnutí výše uvedeným způsobem a změnil datum, od něhož byla žalobkyně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání.

V žalobě žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí neodpovídá skutečnosti ani zákonným normám. Zejména poukázala na formulář „Základní poučení uchazeče o zaměstnání“, který podepsala a v němž se uvádí v bodě 7 písm. c), že „*uchazečem o zaměstnání může být fyzická osoba, která má na území ČR bydliště a která není členem družstva, který mimo pracovněprávní vztah vykonává práci pro družstvo, za kterou je odměňován, a jeho měsíční či průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem v nekolidujícím zaměstnání nepřesáhne polovinu minimální mzdy*“. Žalobkyně tvrdila, že nikdy nedostala žádnou odměnu za výkon této funkce, a proto neporušila ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb.

V **napadeném rozsudku** městský soud uvedl, že podstatou sporu nebyl zjištěný skutkový stav věci, ale právní posouzení skutečnosti, že žalobkyně neinformovala úřad práce o své funkci předsedkyně družstva, za kterou nepobírala odměnu. Městský soud citoval ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb. ve spojení s § 25 odst. 3 téhož zákona. Dále městský soud uvedl, že podle ustanovení § 27 odst. 2 věta první téhož zákona osvědčuje uchazeč o zaměstnání úřadu práce skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání; změny těchto skutečností, s výjimkou nástupu do zaměstnání a výkonu činností uvedených v § 25 odst. 3 téhož zákona je povinen oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů. Z ustanovení § 27 odst. 2 věta první téhož zákona lze dovést povinnost uchazeče o zaměstnání osvědčit rozhodné skutečnosti pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání. Vyřazení

žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání odůvodnily správní orgány obou stupňů tím, že ve smyslu § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb. žalobkyně mařila součinnost s úřadem práce tím, že neoznámila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě. Městský soud k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2009, č. j. 4 Ads 55/2009 – 92, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*rozhodná skutečnost představuje právní pojem, pod který je možné zařadit veškeré skutečnosti, které mají význam (mohou ovlivnit) zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání*“. Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu uvedeného v tomto rozsudku jsou tedy rozhodnými skutečnostmi ve smyslu § 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. skutečnosti uvedené v § 25 téhož zákona. Podle ustanovení § 25 odst. 1 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb. může být uchazečem o zaměstnání, pokud tento zákon nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňována a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy. Z uvedených východisek městský soud dovodil, že k tomu, aby členství uchazeče o zaměstnání v družstvu či v obchodní společnosti představovalo rozhodnou skutečnost, pro kterou není možné uchazeče o zaměstnání vykonávajícího některou z těchto funkcí či více z těchto funkcí zapsat do evidence uchazečů o zaměstnání, musí být kumulativně dány všechny čtyři podmínky plynoucí z § 25 odst. 1 písm. a), b) či c) zákona o zaměstnanosti. Tyto podmínky jsou následující: 1. členství v orgánu obchodní společnosti (družstvu), 2. výkon práce pro tuto společnost (družstvo), 3. pobírání odměny za vykonávanou práci, 4. měsíční nebo průměrná měsíční odměna, která spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 musí přesáhnout polovinu minimální mzdy. Jakmile není jedna z těchto podmínek naplněna (pokud např. uchazeč o zaměstnání nedostává za výkon své práce jako člen družstva odměnu vůbec či odměnu dostává, ale její výše nepřesahuje spolu s případným jiným výdělkem polovinu minimální mzdy), není povinností uchazeče o zaměstnání při podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů tuto skutečnost osvědčit. V posuzované věci tedy městský soud uzavřel, že správní orgány obou stupňů pochybily, pokud vyřadily žalobkyni z evidence uchazečů o zaměstnání, neboť žalobkyně nebyla povinna sdělit úřadu práce činnost ve funkci předsedkyně družstva, a proto nešlo o rozhodnou skutečnost ve smyslu zákona č. 435/2004 Sb.

V **kasační stížnosti** stěžovatel uvedl, že brojí proti napadenému rozsudku z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), konkrétně tedy z důvodu nezákonnosti napadeného rozsudku a nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů. K těmto kasačním důvodům doplnila konkrétní námitky. Stěžovatel především uvedl, že žalobkyně byla zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání na základě své žádosti ze dne 13. 9. 2004. Skutečnost, že žalobkyně zastává od 27. 4. 2007 funkci předsedkyně družstva, byla zjištěna vlastní kontrolou úřadu práce z obchodního rejstříku. Následně bylo prokázáno, že žalobkyně nebyla nikdy za tuto svou činnost družstvem odměňována. Stěžovatel spatřuje nesrozumitelnost napadeného rozsudku v tom, že se v něm uvádí odkaz na ustanovení § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., přitom však v napadeném rozhodnutí stěžovatele i prvoinstančním rozhodnutí úřadu práce je uvedeno, že žalobkyně byla vyřazena podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., neboť nesplnila oznamovací povinnost. Podle stěžovatele tedy žalobkyně nebyla vyřazena ani podle ustanovení § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., ani pro maření součinnosti s úřadem práce. Ustanovení § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb. upravuje skutkovou podstatu maření součinnosti s úřadem práce spočívající v tom, že uchazeč o zaměstnání ve lhůtě stanovené úřadem práce neprojednal doporučené zaměstnání, nikoliv nesplnění oznamovací povinnosti. Maření součinnosti s úřadem práce jako obecná skutková podstata je pak zakotveno v ustanovení § 30 odst. 2 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., které však ani v jednom ze správních rozhodnutí nebylo aplikováno. Dále stěžovatel namítl, že napadený rozsudek je nesrozumitelný i proto, že v ustanovení § 25 odst. 1

písm. a) a b) není oproti tvrzení městského soudu vůbec řešen problém členství v orgánech družstva či obchodních společnostech, které je jako překážka pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání upraveno v ustanovení § 25 odst. 1 písm. c) – f) zákona č. 435/2004 Sb. Argumentace městského soudu ustanoveními zákona o zaměstnanosti, která se k posuzované věci vůbec nevztahují, rovněž dle názoru stěžovatele způsobují nesrozumitelnost rozsudku. K namítané nezákonnosti napadeného rozsudku stěžovatel uvedl, že se neztotožňuje s vymezením pojmu rozhodná skutečnost ve smyslu zákona č. 435/2004 Sb. tak, jak jej definoval Nejvyšší správní soud a jak ho vyložil i městský soud v napadeném rozsudku. Smyslem zakotvení oznamovací povinnosti rozhodných skutečností do zákona o zaměstnanosti je podle stěžovatele to, aby úřad práce měl přehled o činnostech vykonávaných uchazeči o zaměstnání a mohl je průběžně kontrolovat a aby nemohla nastat situace, kdy se ze skutečnosti, která vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebrání, stane skutečnost bránící vedení v evidenci, ovšem úřad práce se o tom nedozví. Stěžovatel poukázal na to, že takový postup je v zájmu uchazeče o zaměstnání, neboť pokud se změní skutečnost nebránící vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání na skutečnost bránící vedení v evidenci, pak může úřad práce na toto zjištění pružněji reagovat a dříve rozhodnout o vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání, případně ukončit jeho vedení v souladu s ustanovením § 29 zákona o zaměstnanosti. Oznamovací povinnost rozhodných skutečností tak není pro uchazeče o zaměstnání zbytečnou povinností navíc, ale naopak prostředkem ochrany před tím, aby nastala situace, že vyvstane rozhodná skutečnost bránící uchazeči ve vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, a úřad práce se o tom dozví s delším časovým odstupem, případně vůbec. Stěžovatel podpůrně odkázal na názor uvedený v rozsudku ze dne 5. 5. 2010, č. j. 3 Ads 40/2010 – 80, podle něhož je uchazeč o zaměstnání povinen prokázat splnění podmínek pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, a to konkrétně neexistenci pracovního poměru. S ohledem na uvedené argumenty se stěžovatel domnívá, že žalobkyně byla povinna oznámit úřadu práce výkon své činnosti předsedkyně družstva a následně prokázat, že tato její činnost nebrání vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, a tím nesplnila svou oznamovací povinnost stanovenou v ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. a byla tak správně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 1 písm. b) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb. Proto stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se žalobkyně ztotožnila s právním názorem městského soudu uvedeným v napadeném rozsudku.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci:

Ve správním spisu je založen Dodatek k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání platný od 1. 1. 2009, který byl vydán v návaznosti na novelizaci zákona č. 435/2004 Sb. zákonem č. 382/2008 Sb. s účinností od 1. 1. 2009. V bodě 2 písm. b) tohoto dodatku, který vymezuje povinnost oznámit úřadu práce osobně nebo písemně ve lhůtě nejpozději do 8 kalendářních dnů změny skutečností rozhodných pro zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, je mj. uvedeno, že sem náleží i skutečnost, že se uchazeč stal členem družstva, který mimo pracovněprávní vztah vykonává práci pro družstvo. Dále je v tomto bodě uvedena povinnost oznámit důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu, a další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Podle potvrzení bytového družstva H. X nemělo toto družstvo za celou dobu svého fungování žádné mzdové náklady ani nebyly vyplaceny žádné odměny statutárním orgánům, a to včetně žalobkyně.

Úřad práce vyřadil žalobkyni rozhodnutím ze dne 25. 8. 2009, č.j. KAE-1772/2009–ŽČTT2 z evidence uchazečů o zaměstnání podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004, a to ode dne 30. 1. 2009. V odůvodnění uvedl, že podle citovaného ustanovení úřad práce vyřadí uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, jestliže uchazeč o zaměstnání nesplní oznamovací povinnost podle § 25 odst. 3 tohoto zákona, tj. neoznámí úřadu práce výkon činnosti pro družstvo, který nebrání vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Přestože byla žalobkyně o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání řádně poučena a dne 22. 1. 2009 převzala a podepsala dodatek k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání platný od 1. 1. 2009, neoznámila úřadu práce do 8 kalendářních dnů, že je předsedkyní bytového družstva H. X – bytové družstvo, se sídlem H., Č. T. Úřad práce dále uvedl, že nelze přihlížet k tomu, že žalobkyně za svou činnost pro družstvo nebyla odměňována (což vzal jako prokázané z předložených listinných důkazů), neboť jako uchazečka o zaměstnání byla povinna výkon činnosti na úřad práce v zákonem stanovené lhůtě oznámit.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Stěžovatel namítl ve své kasační stížnosti námitky podřaditelné pod kasační důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu jeho nesrozumitelnosti a nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. V první řadě se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami založenými na tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost, pro níž by Nejvyšší správní soud nemohl ani přezkoumat samotnou zákonnost napadeného rozsudku.

Nesrozumitelnost soudního rozhodnutí, která způsobuje ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jeho nepřezkoumatelnost, může podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu spočívat buď v tom, že z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, v jeho vnitřní rozpornosti anebo pokud z něj není jednoznačně zřejmé, podle kterých ustanovení a jakých právních předpisů (v jakém platném a účinném znění) byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí (viz k tomu rozsudky zdejšího soudu ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 27/2008 - 75 a ze dne 10. 4. 2008, č. j. 7 Afs 78/2007 - 60, všechny přístupné na www.nssoud.cz). Ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout k takové vadě ex offio, i kdyby nebyla v kasační stížnosti namítána. V posuzované věci měla nesrozumitelnost napadeného rozsudku spočívat jednak v tom, že městský soud nesprávně citoval ustanovení § 31; odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., podle něhož byla žalobkyně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání, a dále v tom, že městský soud citoval ustanovení § 25 odst. 1 písm. a), b) téhož zákona, ačkoliv tato ustanovení neupravují členství v orgánech družstva či obchodních společnostech. Nejvyšší správní soud se s těmito námitkami stěžovatele neztotožnil, a to z následujících důvodů.

Ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., ve znění po novele zákonem č. 382/2008 Sb. účinném od 1. 1. 2009, znělo takto: „*Uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže uchazeč o zaměstnání nesplní oznamovací povinnost podle*

§ 25 odst. 3 nebo neoznámí **další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání**, ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 2. “ Oproti tomu, ustanovení § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb. po novele zákonem č. 382/2008 Sb. s účinností do 31. 12. 2010, upravuje jeden z případů skutkové podstaty maření součinnosti s úřadem práce, a to takto: „*Uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce, jestliže neprojedná doporučené zaměstnání ve lhůtě stanovené úřadem práce.*“ V napadeném rozhodnutí žalovaného je přitom výslovně uvedeno, že žalobkyně měla být úřadem práce vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu uvedeného v § 30 odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku skutečně tato dvě ustanovení zaměnil a dokonce i přímo uvedl, že žalobkyně byla vyřazena z důvodu maření součinnosti s úřadem práce, neboť mu nesdělila, že je předsedkyní bytového družstva H. X. Z kontextu napadeného rozsudku je ovšem zřejmé, že tato záměna aplikovaných ustanovení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, je obsažena v rekapitulační části rozsudku, nikoliv v samotné právní argumentaci městského soudu. Nejvyšší správní soud přičítá tuto nepřesnost zejména tomu, že před 1. 1. 2009 by neoznámění rozhodné skutečnosti úřadu práce ve smyslu § 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. představovalo důvod pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání upravený v ustanovení § 30 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti, tj. maření součinnosti s úřadem práce. Teprve novelizace zákona č. 435/2004 Sb. zákonem č. 382/2008 Sb. přinesla s účinností od 1. 1. 2009 zpřesnění právní úpravy stran skutkové podstaty neoznámění rozhodné skutečnosti pro zařazení a vedení osoby v evidenci uchazečů o zaměstnání a konstrukci odpovídajícího nového důvodu pro vyřazení v ustanovení § 30 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2009. Jestliže tedy městský soud uvedl, že žalobkyně měla být vyřazena pro maření součinnosti s úřadem práce, a to z důvodu uvedeného v § 31 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., pak se jednalo dílem o zřejmou nesprávnost spočívající v chybě v psaní (záměna citovaných ustanovení), a dílem o nepřesnost vyplývající z nové kvalifikace neoznámění rozhodné skutečnosti po 1. 1. 2009. Ohledně další tvrzené nepřesnosti v citaci zákona č. 435/2004 Sb., konkrétně citaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. a, b) zákona č. 435/2004 Sb., je nepochybné, že se jedná o pokračování v citaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 55/2009 - 82, o nějž městský soud své rozhodnutí opřel, nikoliv o vlastní argumentaci městského soudu směřující k posuzovanému skutku. V odůvodnění rozsudku městského soudu ovšem schází zřetelnější označení této pasáže textu jako pokračování citace zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu, který se týkal uchazeče, který byl jednatelem obchodní společnosti, nikoliv předsedou družstva. Naproti tomu městský soud výslovně citoval také pro posuzovanou věc relevantní ustanovení § 25 odst. 1 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., které upravuje překážku ve vedení v evidenci spočívající ve výkonu práce členem družstva mimo pracovněprávní, za kterou je družstvem odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy. Jakkoliv uvedené nepřesnosti obsažené v odůvodnění napadeného rozsudku rozhodně nepřispívají k celkové přehlednosti a jasnosti argumentace městského soudu, nedosahují takové intenzity, aby způsobovaly v souladu s citovanou judikaturou zdejšího soudu nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť je i přesto zřejmé, jaký právní předpis a jeho ustanovení městský soud skutečně aplikoval, jak ho vyložil a k jakému právnímu závěru dospěl.

Další námitky stěžovatele již směřují proti samotnému posouzení zákonnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Stěžovatel nabídl svůj výklad pojmu „rozhodná skutečnost“ a vyjádřil přesvědčení, že žalobkyně měla plnit vůči úřadu práce oznamovací povinnost stran svého působení ve funkci předsedkyně družstva H. X již ode dne 7. 5. 2007 (tzn. po uplynutí zákonné osmidenní lhůty pro splnění oznamovací povinnosti dle § 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb.). Pro posouzení správnosti právního názoru městského soudu je tedy podstatný výklad pojmu „rozhodná skutečnost“, který však Nejvyšší správní soud provedl již v městským

soudem citovaném rozsudku ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 55/2009 - 82. V něm šlo o posouzení situace, kdy uchazeč o zaměstnání byl členem statutárních a jiných orgánů několika obchodních společností, a proto byl vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 2 písm. e) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb. (tj. z důvodu maření součinnosti). Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku vyložil pojem rozhodná skutečnost (§ 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2008) tak, že **„aby členství uchazeče o zaměstnání v orgánu obchodní společnosti (ať už ve formě jednatele, člena představenstva, či člena dozorčí rady) představovalo rozhodnou skutečnost, pro kterou není možné uchazeče o zaměstnání vykonávajícího některou z těchto funkcí, či více těchto funkcí, zapsat do evidence uchazečů o zaměstnání, musí být kumulativně dány všechny 4 podmínky plynoucí z § 25 odst. 1 písm. a), b), či c) zákona o zaměstnanosti. ...Jakmile není jedna z uvedených podmínek naplněna (tedy pokud např. uchazeč o zaměstnání nedostává za výkon své práce jako člen orgánu obchodní společnosti odměnu vůbec, či odměnu dostává, ale její výše nepřesahuje spolu s případným jiným výdělkem polovinu minimální mzdy), není povinností uchazeče o zaměstnání při podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů tuto skutečnost osvědčit.“**

Pro posuzovanou věc je ovšem rozhodné použití právní úpravy vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání od 1. 1. 2009 po novelizaci zákonem č. 382/2008 Sb. Oba správní orgány odkázaly ve svých rozhodnutích na to, že žalobkyně si převzala a podepsala tzv. Dodatek k základnímu poučení uchazeče o zaměstnání platný od 1. 1. 2009, který měl promítnout změny v právní úpravě od 1. 1. 2009 do textu poučení. Je tedy zjevné, že pro žalovaného bylo porušení povinnosti oznámit úřadu práce rozhodnou skutečnost pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání spojeno až s nabytím účinnosti zmíněné novely zákona č. 435/2004 Sb. Tato novelizace však nijak nezasáhla do textu ustanovení § 25 odst. 1 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., podle něhož **„uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy.“** Obdobně nebyla změněna ani dikce ustanovení § 27 odst. 2 věty první a druhé zákona č. 435/2004 Sb., podle něhož platí, že **„skutečnosti rozhodné pro zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání osvědčuje uchazeč o zaměstnání úřadu práce; změny těchto skutečností je uchazeč o zaměstnání povinen osobně nebo písemně oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů. Ve stejné lhůtě je povinen osobně nebo písemně oznámit důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu.“** Oproti tomu ovšem byla změněna struktura dikce § 30 odst. 1 písm. a) a b), které od 1. 1. 2009 mají nové znění, podle něhož **„Uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže a) nastala některá ze skutečností bránících zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, které jsou uvedeny v § 25, s výjimkou skutečností uvedených v § 25 odst. 2 písm. a) až c), a uchazeč o zaměstnání nesplní oznamovací povinnost podle § 27 odst. 2, b) uchazeč o zaměstnání nesplní oznamovací povinnost podle § 25 odst. 3 nebo neoznámí další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 2.“** Nejvyšší správní soud rovněž nepřehlédl, že text „Dodatku k základnímu poučení“ byl upraven v duchu těchto změn, ovšem nikoliv zcela podle dikce zákona. Konkrétně byla vypuštěna podmínka příjmu u člena družstva, který mimo pracovněprávní vztah vykonává práci pro družstvo; ta ovšem zůstala i po 1. 1. 2009 v citovaném zákoně nedotčena. Do bodu 2 b) byl doplněn termín „další skutečnosti, které mají vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání“, ovšem bez jakékoliv další konkretizace.

Pokud žalovaný změnil výrok rozhodnutí úřadu práce tak, že žalobkyně se vyřazuje z evidence uchazečů o zaměstnání **z důvodu neoznámení skutečnosti, která má vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání** (dále také jen „další skutečnost“), pak tím nepochybně mířil na druhou část věty ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., že se tedy mělo

jednat o tzv. další skutečnost, která měla vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání (ačkoliv v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela nekonzistentně zastává názor, že podstata oznamovací povinnosti se touto novelizací nezměnila). Jelikož se však rozhodně nejednalo o nesplnění oznamovací povinnosti ve smyslu § 25 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., nemohl stěžovatel odkazem na ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) sledovat nic jiného než právě skutkovou podstatu neoznámení „další skutečnosti“. Tento pojem ovšem v zákoně č. 435/2004 Sb. není nikde definován a nic k němu neříká ani důvodová zpráva k návrhu zákona č. 382/2008 Sb. Na místě je proto použit jazykový a logicko-systematický výklad tohoto pojmu. Jestliže zákonodárce užil termín „další skutečnosti“, je třeba dovodit, že těmito skutečnostmi mohou být pouze takové okolnosti, které se v prvé řadě neshodují s tzv. rozhodnými skutečnostmi vymezenými v ustanovení § 25; zároveň se ale musí jednat o takové skutečnosti, v jejichž důsledku by úřad práce musel vedení uchazeče o zaměstnání v evidenci ukončit či uchazeče o zaměstnání z evidence vyřadit (srov. zákonnou dikci „*vliv na zařazení a vedení v evidenci*“). Skutková podstata uvedená ve druhé části tohoto ustanovení má tedy ve vztahu ke skutkové podstatě v písm. a) téhož ustanovení podpůrný, resp. rozšiřující význam, a plní funkci určité sběrné kategorie pro případy, které mohou naplňovat pojmové znaky rozhodných skutečností § 25 zákona č. 435/2004 Sb., ale nejsou tam přímo uvedeny. I u nich však musí platit, že půjde o takové skutečnosti které **mají vliv** na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Nejvyšší správní soud má tedy za to, že i po novelizaci zákona o zaměstnanosti s účinností od 1. 1. 2009 je třeba nadále respektovat citovaný názor Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 55/2009 - 82 a nahlížet na výklad pojmu rozhodná skutečnost tak, že musí být kumulativně naplněny všechny pojmové znaky uvedené v tom kterém příslušném ustanovení § 25 zákona č. 435/2004 Sb., aby rozhodná skutečnost tvořila překážku pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a představovala tak důvod pro vyřazení uchazeče z evidence. Zároveň v případě, kdy určitá skutečnost nesplňuje všechny znaky překážky pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání (příp. není vůbec uvedena v ustanovení § 25 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb.), a nemá ani žádný vliv na zařazení a vedení uchazeče v evidenci, není možné takovou skutečnost kvalifikovat jako další skutečnost mající vliv na vedení uchazeče v evidenci uchazečů o zaměstnání a vyřadit tak uchazeče z evidence z důvodu neoznámení takové skutečnosti úřadu práce [§ 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb.]. Pokud na podporu své argumentace stěžovatel poukazyval na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 5. 2010, č. j. 3 Ads 40/2010 – 80, pak je třeba uvést, že tento argument je nepřipadný. V této věci šlo o nezařazení osoby do evidence uchazečů o zaměstnání, která měla povinnost při podání žádosti osvědčit ukončení existence pracovněprávního vztahu pro zaměstnavatele, což vyplývá jednoznačně z ustanovení § 25 odst. 1 ve spojení s § 27 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. (ve znění do 31. 12. 2008).

V posuzované věci tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že výkon funkce předsdkyně bytového družstva H. X, kterou žalobkyně prokazatelně bezúplatně zastávala ode dne 27. 4. 2007, nepředstavoval rozhodnou skutečnost ve smyslu ustanovení § 25 odst. 1 písm. f) a § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti ani podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2008, ani po nabytí účinnosti novelizované právní úpravy od 1. 1. 2009. Stejně tak nebylo možné od tohoto data kvalifikovat tuto skutečnost jako „další skutečnost mající vliv na zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání“, neboť tato skutečnost ani po nabytí účinnosti zákona č. 382/2008 Sb. neměla ani nemohla mít žádný vliv na zařazení a vedení žalobkyně v evidenci uchazečů o zaměstnání. Tuto situaci tedy nebylo možno podřadit ani pod důvod pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 1 písm. a), ani pod důvod pro vyřazení uvedený v § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb. Stěžovatel tedy v napadeném rozhodnutí nerozhodl správně, pokud pouze změnil rozhodnutí úřadu práce co do důvodu pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání a data, k němuž mělo k vyřazení dojít. Prvostupňové správní rozhodnutí

úřadu práce mělo být v odvolacím řízení zrušeno a řízení o vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání mělo být zastaveno [§ 90 odst. 1 písm. a) správního řádu z roku 2004].

Ani přes některé stěžovatelem důvodně vytýkané nedostatky napadeného rozsudku v něm Nejvyšší správní soud neshledal vady namítané stěžovatelem [§ 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s.] a ztotožnil se tak s naprosto správným právním názorem zaujatým městským soudem. Proto byla kasační stížnost zamítnuta (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalobkyně, která by jinak v důsledku svého úspěchu ve věci měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady řízení neuplatnila a ani ze spisu nevyplývá, že by nějaké vynaložila.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2011

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu